

The logo for AeQui, featuring the letters 'AeQui' in a purple, sans-serif font. A light blue, hand-drawn style line loops around the letters, starting from the 'A', passing under the 'e', looping around the 'Q', and ending under the 'i'.

AeQui

Postbus 5050
NL-3502 JB Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

Master Creative Producing Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
21 en 22 september 2023*

Utrecht
Oktober 2023
www.AeQui.nl
Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Overhoeksplein 2
1031 KS Amsterdam
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Master DAS Creative Producing
Croho: 49138
Locatie: Amsterdam
Variant: Deeltijd

Commissie

Raoul van Aalst, voorzitter
Pascale De Groote, deskundige
Katayoun Arian, deskundige
Nadine Serhalawan, student-lid
Titia Busing, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui Nederland
Postbus 5050
3502 JB Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	16
4. Gerealiseerde leerresultaten	19
Bijlagen	21
Bijlage 1 Commissie.....	22
Bijlage 2 Bezoekprogramma	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Samenvatting

Op 21 en 22 september 2023 is de masteropleiding DAS Creative Producing gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**. De commissie is onder de indruk van de ontwikkeling die de opleiding, na de positief doorlopen Toets Nieuwe Opleiding in 2018, heeft doorgemaakt. De commissie waardeert het dat de opleiding de hierin gedane aanbevelingen ter harte heeft genomen. De opleiding slaagt erin een rijke en diverse leeromgeving te creëren voor een brede en diverse doelgroep.

Beoogde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. competenties van de opleiding wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. De competenties zijn recentelijk herzien en onderschreven door het werkveld. De opleiding heeft de competenties geijkt op de Dublin descriptoren voor het masterniveau. Dit profiel wordt gekenmerkt door de centrale plek voor de methode van creative producing, en daarbinnen de aandacht voor sociaal-artistiek ondernemen, verbinding en samenwerking tussen kunstenaars, gemeenschappen en financiers (de driehoek).

De opleiding is nauw verweven met de beroepspraktijk. Dit komt doordat niet alleen docenten maar ook studenten hierin werkzaam zijn en hun eigen praktijk in de opleiding brengen. Daarnaast worden alumni en gastdocenten actief betrokken bij de opleiding. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Programma

De commissie stelt vast dat de onderwijsleeromgeving studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten c.q. competenties te bereiken. De relatie tussen de nieuwe competenties en de theoretische leerlijnen en daarbij behorende vakken is nog niet inzichtelijk gemaakt.

Het programma is zorgvuldig opgezet. De semesters en leerlijnen bieden een samenhangend geheel. De vormgeving van het programma, met vijf aaneengesloten lesdagen per blok, is waardevol en effectief. Studenten kunnen dit goed combineren met hun werkpraktijk en privéleven en hebben de tijd om de stof te laten rijpen/internaliseren.

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen. De opleiding heeft een zorgvuldige toelatings-

procedure ingericht en slaagt erin elk jaar een interdisciplinaire, complementaire en compatibele studentengroep te realiseren.

Het team dat de opleiding verzorgt is hecht, ontwikkelingsgericht en zeer open en responsief naar studenten. De docenten en coaches zijn zeer betrokken bij hun studenten en actief in de beroepspraktijk. Er zijn voldoende docenten en coaches voor het verzorgen van het onderwijs. Er is voldoende expertise beschikbaar op de verschillende kennisgebieden van de opleiding. De diversiteit van de studentengroep wordt weerspiegeld in de diversiteit van het team. De opleiding denkt zorgvuldig na over het aantrekken van docenten, coaches en studenten. Hierdoor ontstaat een goede synthese van mensen die samen de opleiding vormgeven en die daar ook continu samen op reflecteren. Studenten worden voortdurend uitgedaagd kritisch te zijn, theorieën en praktijken te bevragen en tegelijkertijd hun eigen praktijk verder te ontwikkelen.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat toetsstelsel, gebaseerd op de ipsatieve visie op toetsen van de opleiding en het toets- en beoordelingsbeleid de academie. De toetsing heeft een ontwikkelingsgericht karakter. De commissie waardeert de keuze van de opleiding om de summatieve integrale beoordeling aan het einde van het jaar te laten plaatsvinden en halverwege gebruik te maken van een formatief voortgangsgesprek.

De opleiding kent voldoende waarborgen voor een valide en betrouwbare toetsing en een zo groot mogelijke objectiviteit (intersubjectiviteit), passend bij de formatieve en summatieve toetsing in kunst-

onderwijs. Daartoe wordt bij de summatieve toetsing gebruikt gemaakt van het meer-ogen principe.

De toetsvormen zijn passend bij de opzet van de semesters. De commissie heeft enkele toetsproducten bestudeerd en constateert dat de kwaliteit daarvan voldoende is. Het is de commissie in de bestudeerde dossiers opgevallen dat de kwaliteit van documenten die studenten aanleveren voor de toelatingsprocedure zeer verschillend is.

De examencommissie borgt dat de leeruitkomsten c.q. competenties door individuele studenten worden gerealiseerd. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding heeft een degelijk afstudeerproces ingericht, waarbij het projectplan het afrondende onderdeel van de opleiding is. De beoordeling vindt plaats middels de integrale beoordeling die ook bij de andere onderdelen wordt toegepast.

Op basis van de bestudeerde dossiers en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het masterniveau gerealiseerd wordt. Afgestudeerden zijn daadwerkelijk in staat duurzame samenwerkingsverbanden te creëren. Alumni zijn zelfbewust en werken zelfstandig en autonoom aan de realisatie van hun visie en beroepspraktijk.

De commissie heeft in alle bestudeerde dossiers een duidelijke groei kunnen zien van de eerste opdracht naar de laatste opdracht, waarin de complexiteit en

zelfstandigheid van het gewenste masterniveau zichtbaar is. In de bestudeerde dossiers worden de gebruikte begrippen en bronnen niet altijd geëxpliciteerd, en is er relatief weinig aandacht voor een verkenning van wat er al is op het onderwerp. Op die twee punten ziet de commissie nog ruimte voor ontwikkeling.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- Gesprekken over de gehanteerde begrippen (zoals gemeenschap, gelijkwaardigheid, dekolonisatie, interdisciplinariteit, pluriformiteit, bedrijfskunde) te blijven voeren, opdat de definiëring van de gebruikte begrippen nog scherper wordt en daarmee ook de positionering van de opleiding. De commissie nodigt de opleiding uit daarin een standpunt in te nemen voor wat leidend kan zijn in het programma.
- De relatie tussen de nieuwe competenties en de programmaonderdelen meer expliciet te maken.
- De diversiteit in de staf te vergroten.
- Te onderzoeken hoe de competenties een rol kunnen spelen in de toelatingsprocedure.
- In de toetsing de relatie met de nieuwe competenties meer expliciet te maken.
- Als examencommissie een meer proactieve rol in te nemen in het onder de aandacht brengen van adviezen.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de commissie een **positief advies** inzake accreditatie van de masteropleiding DAS Creative Producing van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Namens de voltallige commissie,
Utrecht, oktober 2023

Raoul van Aalst
Voorzitter

Titia Busing
Secretaris

Inleiding

Dit rapport beschrijft de uitkomsten van de visitatie van de masteropleiding DAS Creative Producing van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten op 21 en 22 september 2023. De opleiding leidt professionals in de kunsten op die zich vanuit hun eigen kunstdiscipline en beroep (zoals producent, programmeur, curator, zakelijk leider) willen ontwikkelen tot creative producer.

De instelling

De masteropleiding DAS Creative Producing wordt aangeboden door de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK). Samen met de masteropleiding DAS Theatre, de masteropleiding DAS Choreography en DAS Research maakt de opleiding deel uit van DAS Graduate School. DAS Graduate School is onderdeel van de Academie voor Theater en Dans. Deze academie is één van de zes academies van de hogeschool. Binnen deze academies biedt de AHK bachelor- en masteropleidingen binnen de beeldende kunst en ontwerp, muziek, film en televisie, theater, dans, museum en erfgoed studies en architectuur. Aan de hogeschool zijn zeven lectoraten verbonden.

De opleiding

De masteropleiding DAS Creative Producing omvat 60 EC en wordt in deeltijd aangeboden. De opleiding wordt uitgevoerd in de Nederlandse taal. De opleiding leidt creative producers op: ondernemers die volgens de methode creative producing werken met als uitgangspunten een eigen visie, het artistiek & sociaal ondernemerschap en de context. De opleiding biedt studenten de mogelijkheid onderzoek te doen naar relevante veranderingen in de wereld en de kunsten, en het mede daardoor veranderende vakgebied van produceren. Binnen de opleiding worden bestaande productiemodellen onderzocht en nieuwe productiemodellen ontworpen.

De opleiding omvat vier modules met elk een eigen thema. Elke module omvat één semester. De modules omvatten vijf theoretische leer-/onderzoekslijnen van waaruit theoretische kaders, toepasbare praktijkvoorbeelden en nieuwe modellen worden besproken binnen de context van de

thema's: 'kunst & recht', 'kunst & bedrijfskunde', 'kunst & de wereld', kunst en dekolonisatie' en 'kunst & management'. De opleiding wordt in het vierde semester afgerond met het projectplan. Hierin presenteren studenten een kunstproject dat volgens de methode creative producing is ontwikkeld.

De keuze voor de Engelse naam is een bewuste. Deze naam sluit volgens de opleiding het beste aan bij het doel van de opleiding. De Nederlandse term creatief producent wordt vooral in de filmwereld gebruikt en is gericht op artistieke ontwikkeling. De voor de opleiding belangrijke pijlers visie, sociaal en artistiek ondernemen en context, komen in deze term minder naar voren. De commissie onderschrijft de argumentatie van de opleiding en daarmee de keuze voor de Engelstalige naam.

De opleiding is verbonden aan het lectoraat DAS Research. Dit lectoraat werkt met een inclusief concept van onderzoek dat onderzoek in een grote verscheidenheid van vormen waardeert: artistiek onderzoek, praktijkonderzoek en onderzoek in onderwijs worden naast wetenschap op de voorgrond geplaatst. Lectoren en onderzoekers worden ingezet als gastdocent, deskundige voor onderzoeksbegeleiding, examinator en voor informatievoorziening over het onderzoek dat uitgevoerd is/wordt.

Naar aanleiding van de Toets Nieuwe Opleiding in 2018, heeft de opleiding in de afgelopen periode onder andere eigen competenties geformuleerd en de complementariteit en compatibiliteit van de studentengroep bewaakt. Ook heeft de opleiding haar visie en missie aangescherpt en

wordt creative producing als methode meer benadrukt. In de afgelopen periode is hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van de opleiding. Daarbij heeft bijvoorbeeld het theorie onderwijs een meer vakspecifieke invulling, gericht op creative producing gekregen en zijn nieuwe werkvormen ontwikkeld.

De visitatie

De AHK heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 21 en 22 september 2023 plaatsgevonden volgens het programma dat in

bijlage 2 is weergegeven. Van het inloopsprek-
uur is geen gebruik gemaakt.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; de commissie heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in oktober 2023 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Het ontwikkelgesprek zal in het huidige studiejaar ('23-'24) plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de beoogde leerresultaten c.q. competenties van de opleiding **voldoen** aan de standaard. De opleiding heeft een eigen uniek profiel dat wordt gekenmerkt door de methode van creative producing en daarbinnen de aandacht voor sociaal-artistiek ondernemen in de driehoek van kunstenaars, gemeenschappen en financiers. De competenties zijn recent geherformuleerd in samenwerking met werkveld, docenten en studenten. In deze nieuwe competenties komt het profiel van de opleiding zichtbaar naar voren. De commissie nodigt de opleiding uit de gesprekken over de definiëring van begrippen als dekolonisatie, interdisciplinariteit, pluriformiteit, bedrijfskunde te blijven voeren, opdat de definiëring van de gebruikte begrippen nog scherper wordt en daarmee ook de positionering van de opleiding. De opleiding is goed afgestemd op het werkveld. Het werkveld is betrokken bij de herziening van de competenties en docenten en studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Daarnaast worden alumni en gastdocenten actief betrokken bij (de ontwikkeling van) de opleiding.

Bevindingen

De opleiding profileert zich als interdisciplinaire opleiding gericht op het opleiden van professionals in de kunsten die zich willen ontwikkelen tot creative producer. De visie van de opleiding is dat kunst een bijdrage kan leveren om de wereld pluriform(er), gelijkwaardig(er) en duurza(a)m(er) te maken en wederkerig(e) relaties te bewerkstelligen.

De missie van de opleiding is creative producers op te leiden die werken volgens de methode van creative producing. Deze methode is gebaseerd op het verbinden van drie domeinen: gemeenschappen, kunstenaars en financiers (de driehoek). In deze methode staan de waarden pluriformiteit, gelijkwaardigheid, duurzaamheid en wederkerigheid centraal. Creative producers passen de methode creative producing toe in hun artistieke praktijk en realiseren zo kunstprojecten en -processen die de werking van kunst hebben: het in proces zetten en verbeelden van een mogelijke wereld. De creative producer is, volgens de opleiding, een sociaal en waardegedreven ondernemer die vanuit een artistieke en sociale visie kunstprojecten en programma's initieert, produceert en presenteert.

Studenten ontwikkelen een sociaal-artistieke visie als basis voor een discipline overstijgende wederkerige samenwerking met kunstenaars, gemeenschappen, financiers en publiek. Daarnaast ontwikkelen zij het vermogen om zich tot specifieke sociaal maatschappelijke contexten te verhouden en (waar mogelijk) een gewenste verandering te weeg te brengen in de omstandigheden. En ze maken zich diepgaande kennis eigen van ondernemerschap: van (nieuwe) financiële verdienmodellen, bedrijfskunde en leiderschap.

De werking van de methode creative producing ziet er als volgt uit: de artistieke praktijk van de creative producer start vanuit een driehoek die de domeinen gemeenschappen, kunstenaars en financiers met elkaar verbindt. De creative producer bouwt duurzame relaties tussen deze drie domeinen. In deze relaties wordt gewerkt vanuit wederkerigheid – de cirkel van geven/ontvangen, teruggeven of doorgeven. De creative producer verhoudt zich expliciet tot de behoeftes in de gemeenschappen en verbindt die met de andere domeinen. Zo wordt in de projecten draagvlak en mede-eigenaarschap tussen alle betrokkenen vergroot.

De afgestudeerde heeft, als creative producer, een open houding, handelt op basis van onder-

zoek en heeft artistieke, sociale, juridische en financiële kennis. De afgestudeerde is eveneens in staat om te communiceren met verschillende partijen en belanghebbenden. De afgestudeerde is expliciet op zoek naar manieren om te bouwen aan een hernieuwde relatie tussen kunst en samenleving en bevraagt bestaande codes, uitdrukkingen en (machts)structuren en ontwikkelt waar nodig via kunstuitingen mogelijke alternatieven.

Tijdens de visitatie is ook met verschillende betrokkenen gesproken over het begrippenkader dat in de opleiding gehanteerd wordt. Bijvoorbeeld het begrip gemeenschap. Hiervan is duidelijk geworden dat dit wezenlijk anders is dan publiek of doelgroep. De gemeenschap is een groep waarin mensen dezelfde vraag stellen, dezelfde positie hebben of herkennen, dezelfde 'taal' spreken en daar dezelfde soort uitingen voor zoeken. Daarbij is tegelijkertijd opgemerkt dat het begrip gemeenschap ook door studenten verschillend wordt gedefinieerd en ervaren. Ook 'de driehoek' wordt door studenten en alumni verschillend geïnterpreteerd, zo bleek tijdens de visitatie. De één beschouwt 'de driehoek' meer als een cirkel, de ander kantelt de driehoek. Studenten en alumni waarderen de ruimte die ze krijgen om 'de driehoek' te bevragen en daar hun eigen invulling aan te geven.

In de discussie over het interdisciplinaire karakter van de opleiding is opgeworpen dat deze term gekozen is om duidelijk te maken dat de opleiding bedoeld is voor studenten vanuit verschillende disciplines en niet specifiek op één discipline gericht is. In de uitvoering van het programma worden de verschillende disciplines van studenten losgelaten en is er eerder sprake van transdisciplinariteit.

De opleiding heeft in de afgelopen periode vijf nieuwe competenties gedefinieerd. Daarbij zijn coaches, studenten en werkveld betrokken geweest. De opleiding heeft zich in dit proces (middels gesprekken en ontwerpessies) laten inspireren door samenwerkingspartners in Engeland en

Suriname en The Chocolate Factory in New York. Ook heeft er verdieping plaatsgevonden op profielen, kernkwaliteiten en competenties op het gebied van sociaal ondernemen. Dit proces heeft geleid tot de volgende vijf competenties:

- Sociaal- artistiek ondernemend vermogen;
- Verbindend en samenwerkend vermogen;
- Onderzoekend en analyserend vermogen;
- Reflectief en lerend vermogen;
- Communicatief vermogen.

De competenties zijn gevalideerd door de opleidingscommissie, de directeur van de Academie voor Theater en Dans en het College van Bestuur van de AHK. De competenties zijn uitgewerkt in indicatoren voor het eerste en het tweede studiejaar. De nieuwe competenties worden in studiejaar 2023 – 2024 voor het eerst gebruikt.

Afstemming werkveld

De opleiding is ontwikkeld om een antwoord te kunnen geven op de vraag vanuit het kunstenveld om nieuwe manieren van produceren waarmee ingespeeld kan worden op de snel veranderende beroepspraktijk. En daaraan gekoppeld op een waardegedreven manier van werken die op langere termijn houdbaar is.

Concreet krijgt de afstemming met het werkveld op verschillende manieren vorm in de opleiding. Zo zijn vertegenwoordigers van het werkveld en alumni betrokken geweest bij de hiervoor benoemde herformulering van de competenties. Daarnaast zijn docenten en studenten werkzaam in de beroepspraktijk. Studenten brengen hun eigen praktijk ook zeer nadrukkelijk in in de opleiding; in hun eigen praktijk ontwikkelen studenten zich tot creative producer. De opleiding werkt samen met gastdocenten uit het (internationale) veld en met artistieke praktijken in binnen- en buitenland, het Prins Claus Fonds en (onderwijs)instellingen in Engeland en Suriname.

Vertegenwoordigers van het werkveld hebben tijdens de visitatie opgemerkt dat de behoefte aan afgestudeerden die de bestaande structuren en systemen in de kunstwereld kunnen bevragen en

veranderen groot is. Ook het uitgangspunt van de opleiding dat dit in gezamenlijkheid (in de driehoek) dient te gebeuren is, volgens de betrokken werkveldvertegenwoordigers, zeer belangrijk. Afgestudeerden zijn niet afhankelijk van het systeem en zijn juist in staat onafhankelijk te werken en hun eigen weg te vinden.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. competenties van de opleiding wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. Deze zijn recent geherformuleerd in samenwerking met werkveld, docenten en studenten. Ook zijn de nieuwe competenties geijkt op de Dublin descriptoren voor masterniveau. In deze nieuwe competenties komt de specificiteit c.q. het profiel van de opleiding zichtbaar naar voren. Dit profiel wordt onder andere gekenmerkt door de centrale plek voor de methode van creative producing. En daarbinnen in de aandacht voor sociaal-artistiek ondernemen, verbinding en samenwerking tussen kunstenaars, gemeenschappen en financiers (de driehoek). Het profiel

wordt door alle betrokkenen bij de visitatie herkend en zeer positief gewaardeerd.

De commissie heeft tijdens de visitatie inspirerende gesprekken gevoerd met de opleiding over haar profiel en de duiding van begrippen die hier volgens de opleiding belangrijk in zijn (zoals gemeenschap, gelijkwaardigheid, dekolonisatie, interdisciplinariteit, pluriformiteit, bedrijfskunde). De commissie nodigt de opleiding uit deze gesprekken te blijven voeren, opdat de definiëring van de gebruikte begrippen nog scherper wordt en daarmee ook de positionering van de opleiding. De commissie is van mening dat de opleiding daarin ook zelf een standpunt kan innemen wat leidend kan zijn in het programma.

De commissie stelt vast dat de opleiding goed is afgestemd op het werkveld. Het werkveld is betrokken bij de herziening van de competenties en docenten en studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Daarnaast worden alumni en gastdocenten actief betrokken bij de opleiding.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. De onderwijsleeromgeving stelt studenten in staat de beoogde leerresultaten c.q. competenties te bereiken. De relatie tussen de nieuwe competenties en de theoretische leerlijnen en daarbij behorende vakken is nog niet inzichtelijk gemaakt. Hoewel de commissie ervaren heeft dat de competenties doorleefd worden in de opleiding, nodigt zij de opleiding uit de relatie tussen competenties en de programmaonderdelen meer expliciet te maken. De semesters en leerlijnen bieden een samenhangend geheel. Ook de vormgeving van het programma, met vijf aaneengesloten lesdagen per blok, is waardevol en effectief. De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen en heeft een zorgvuldige toelatingsprocedure ingericht. De opleiding slaagt er tot nog toe elk jaar in een interdisciplinaire, complementaire en compatibele studentengroep te realiseren. Het docententeam is hecht, betrokken en weerspiegelt de diversiteit van de studentengroep. De commissie deelt de opvatting van de opleiding zelf dat de diversiteit in de staf vergroot kan worden. De opleiding is zeer open en responsief naar studenten en haar omgeving. Hoewel de commissie dit heel positief vindt, is zij van mening dat de opleiding ook haar eigen visie en mening mag formuleren en daarachter kan staan. De opleiding denkt zorgvuldig na over de docenten, coaches en studenten die aangetrokken worden. Dit draagt bij aan de goede leeromgeving die gerealiseerd wordt.

Bevindingen

De opleiding is georganiseerd in vier semesters c.q. modules. Elk semester heeft een eigen thema, waarbij elk semester voortbouwt op het vorige semester. Het eerste semester is gericht op Positionering. Dit omvat onderzoek naar de culturele infrastructuur en de positie die de student hierin inneemt. Studenten reflecteren kritisch op bestaande structuren en de eigen positie en onderzoeken wat er mogelijk anders kan.

Het tweede semester staat in het teken van Visie. Studenten ontwikkelen en formuleren een artistieke visie op basis van persoonlijke waardes. Ze onderzoeken deze visie via hun persoonlijke 'why'. Studenten bouwen daarbij voort op het in het eerste semester uitgevoerde onderzoek en herpositioneren zichzelf op basis van de visie en de eigen gewenste rol.

In het derde semester, Ondernemerschap, verkennen studenten manieren van waardegedreven ondernemen, het daarbij bijhorende beleid en de daarbij horende ondernemings- en organisatie-modellen. Studenten ontwikkelen een eigen ondernemersplan en beleidsstuk op basis van de

waardes en visie uit het tweede semester. In het vierde semester, gericht op het Projectplan, komen de voorgaande opdrachten uit de semesters samen en vormen positie, visie en de waardegedreven organisatievorm de basis van een realiseerbaar projectplan. In het projectplan presteren studenten een kunstproject dat volgens de methode creative producing is ontwikkeld.

Er zijn vijf theoretische leer-/onderzoeklijnen die als rode draad door de semesters heenlopen en van waaruit theoretische kaders, toepasbare praktijkvoorbeelden en nieuwe modellen worden besproken binnen de context van het thema. Dit zijn de leerlijnen kunst & recht, kunst & bedrijfskunde, kunst & de wereld, kunst en dekolonisatie en kunst & management.

In de leerlijn kunst & bedrijfskunde bijvoorbeeld, is aandacht voor de bedrijfskundige realiteit achter innovatieve concepten of producten, positionering, ondernemerschap, globalisering, scenarioplanning, customer value en verdienmodellen. Dit vindt plaats binnen de context van de eigen bedrijfskundige praktijk. Studenten formuleren

hun visie op ondernemerschap, innovatie en duurzaamheid en schrijven met behulp van het Business Model Canvas een strategisch businessplan. In de leerlijn kunst & de wereld onderzoeken studenten de relaties tussen kunst en politiek & tussen autonomie en engagement. Dit vindt plaats aan de hand van diverse esthetische en filosofische teksten die het maatschappelijk belang van kunst onderzoeken en beschrijven. Ook is er in deze leerlijn aandacht voor onderzoeksvaardigheden en internationalisering. Inzake onderzoeksvaardigheden krijgen studenten onder andere inzicht in zoekstrategieën voor het efficiënt doorzoeken van algemene en vakdatabases en leren studenten de betrouwbaarheid van bronnen te herkennen. Met betrekking tot internationalisering onderzoeken studenten mogelijke internationale partners en regelingen die aansluiten bij hun projecten.

Inzake internationalisering benadrukt de opleiding het leggen van relaties met gelijkgestemde waardegedreven organisaties in verschillende contexten. Dit betekent dat internationale contacten gelegd worden vanuit inhoud en visie, waardoor deze, volgens de opleiding, waardevoller en duurzamer zijn. Daartoe trekt de opleiding samen op met het Prins Claus Fonds. Dit betekent dat studenten kennismaken met de relaties en internationale gasten van het fonds, bijvoorbeeld via speeddate sessies. En het fonds stelt het eigen netwerk ter beschikking aan studenten. Ook bespreekt de opleiding The Culture Map met studenten.

De verbinding met het lectoraat DAS Research komt, zo bleek tijdens de visitatie, tot uitdrukking in betrokkenheid van de lector bij het onderwijs en de betrokkenheid van studenten bij sessies van het lectoraat. Met het lectoraat Kunsteducatie en de masteropleiding Kunsteducatie worden gezamenlijke lezingen en lessen georganiseerd.

Studenten waarmee de commissie gesproken heeft, hebben opgemerkt dat de opleiding in het eerste jaar heel breed is. Studenten willen dat ook, ze willen alles tot zich nemen en zich in

zoveel mogelijk verdiepen. In het tweede jaar ontstaat er meer verbinding met de eigen visie en positionering. Ook ontstaat er in het tweede jaar meer verbinding met de competenties en inzicht in hoe de verschillende onderdelen zich daartoe en tot elkaar verhouden.

Onderwijsleeromgeving

De semesters bestaan elk uit vijf blokken. In ieder blok zijn de studenten vijf aaneengesloten dagen per maand op de opleiding aanwezig. Tijdens een blok bestuderen studenten een lees- en kijklijst aangedragen door de keynotespeaker van het blok, bereiden studenten de theoretische lessen voor en werken ze aan de ontwikkeling van hun eindopdracht. Tijdens de vijf aaneengesloten lesdagen vinden er lessen en workshops plaats, een lezing en een workshop met een keynotespeaker, een mappingopdracht, een tutorgesprek en coaching sessies.

De opleiding maakt daarnaast gebruik van werkvormen als zelfstudie, presentaties en feedback, collective creativity, hoorcolleges en werkgroepen in de theoretische leerlijnen, evaluatiecirkel en kritisch gesprek tutorles. Bij collective creativity maken studenten kennis met de uitdagingen bij het articuleren en uitdragen van een collectief narratief. Dit doen ze door het uitvoeren van een gedeeld creatief onderzoek. Studenten leren de artistieke waarde en betekenis van het collectief werken kennen en zoeken tegelijkertijd naar plezier in het collectieve proces.

Tijdens colleges in de theoretische leerlijn geven vakdocenten onderwijs in de verschillende leerlijnen waarin de theorie aan bod komt. De vorm van deze bijeenkomsten (hoorcollege, werkgroep) wordt afgewisseld en door de docent, soms in samspraak met de studenten, bepaald.

De studenten met wie de commissie gesproken heeft, waarderen de aaneengesloten lesdagen. Dit is goed te organiseren in samspraak met hun beroepspraktijk en privéleven en biedt hun de mogelijkheid zich die dagen volledig onder te dompelen. Studenten ervaren de opleiding als een veilige omgeving, zo bleek tijdens de visitatie.

Ze worden daarin uitgenodigd om en voelen zich vrij om onderbouwd en ongefilterd hun eigen visie en mening te delen in de discussies die gevoerd worden. Studenten maken ook met hun eigen jaargroep afspraken over hoe ze met elkaar om willen gaan in de opleiding. Deze afspraken worden gedeeld met coaches en docenten.

Docenten gebruiken, zo bleek tijdens de visitatie, de competenties voor de opbouw van hun lessen en de formatieve feedback die ze aan studenten geven. De competenties fungeren voor hen als kapstok. De coaches waarmee de commissie gesproken heeft, gebruiken de competenties om de ontwikkeling van de student te duiden.

Instroom

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. Om toegelaten te kunnen worden dienen kandidaten te beschikken over minimaal twee jaar werkervaring in het produceren van kunst of in een aanverwante functie (zoals bijvoorbeeld curator, kunstenaar, marketing- of publiekswerker). Zowel autodidacten als kandidaten met een afgeronde mbo- of hbo-opleiding in de kunsten, een universitaire opleiding in kunst en cultuur, of een bedrijfskundige opleiding met aantoonbare affiniteit en werkervaring in de kunstsector kunnen zich aanmelden.

Studenten worden in twee rondes geselecteerd op geschiktheid voor de opleiding. De eerste ronde omvat het insturen van informatie waaronder een beschrijving van de huidige werkpraktijk en de positie daarin, een referentiebrieven, drie projectbeschrijvingen, een droomproject en een video waarin kandidaten benoemen wie ze zijn, wat hen motiveert voor de opleiding en wat ze willen bewerkstelligen in de wereld via kunst. Na een selectie vindt de tweede ronde plaats waarin kandidaten een gesprek voeren met de selectiecommissie en deelnemen aan een workshop. Hierna besluit de selectiecommissie over de toelating. Bij de selectie zijn naast leden van het kernteam, een outside eye en een alumnus of student betrokken.

Studenten en alumni waarmee de commissie gesproken heeft, zijn zeer positief over de samenstelling van hun jaargroep en de diversiteit aan disciplines, achtergronden en dergelijke in hun groep. Het samen leren en elkaar uitdagen draagt volgens hen enorm bij aan de kwaliteit van de opleiding.

Personeel

De opleiding wordt verzorgd door een kernteam, staf, tutores, coaches, docenten, keynotespeakers en alumni. Aan de opleiding is 2,2 fte verbonden, verdeeld over het kernteam, dertien docenten en negen coaches. Het kernteam bestaat uit de artistiek leider, twee tutores, een coach en de inhoudelijke stafmedewerker. Twee docenten zijn verbonden aan het lectoraat DAS Research.

Het kernteam is verantwoordelijk voor het dagelijks beleid, draagt zorg voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijs en geeft invulling aan de inhoud van de blokken. De artistiek leider is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en de actualiteit van het onderwijs en vertegenwoordigt de master binnen DAS Graduate school, de ATD, de AHK en in het werkveld. De artistiek leider houdt samen met de inhoudelijke stafmedewerker en het kernteam zicht op het studieproces en de ontwikkeling van de studenten. De staf bestaat uit de artistiek leider en drie stafmedewerkers (een inhoudelijke, een productionele en een financieel medewerker).

De tutores begeleiden de studenten in de jaargroep. Coaches zijn werkzaam als producent, beleidsmaker, dramaturg en/of kunstenaar in de beroepspraktijk. De docenten verzorgen de theoretische leerlijnen en ontwikkelen de kennis en vaardigheden van de studenten door het aanbieden van theoretische verdieping.

Keynotespeakers fungeren als inspirator en leveren input over de praktijk en de actualiteit van het thema per blok. Keynotespeakers worden geselecteerd op basis van de ontwikkelingen in de wereld en de kunsten en op grond van wat er nodig

is in het programma. Alumni worden ook betrokken bij de opleiding. Zij presenteren hun werkpraktijk, delen hun ervaringen met studenten, modereren gesprekken, geven workshops of zijn als expert aanwezig bij de beoordelingsgesprekken.

Studenten en alumni met wie de commissie gesproken heeft, vinden hun docenten en coach zeer toegankelijk en benaderbaar.

Faciliteiten

De opleiding wordt uitgevoerd in Grootlab, waar ook de masteropleidingen DAS Theatre, DAS Choreography en het lectoraat DAS Research gevestigd zijn. Op deze locatie zijn een bibliotheek en diverse werkplaatsen beschikbaar, net als ruimtes voor overleg, les en bijeenkomsten. Ook is er een centrale keuken en ontmoetingsplaats waar gedurende een blok gezamenlijk gekookt en gegeten wordt. Studenten worden middels de digitale leeromgeving geïnformeerd over de opleiding, het programma en de planning en dergelijke.

Studenten worden op verschillende manieren begeleid tijdens de opleiding. Tutoren begeleiden studenten in de jaargroep. In het eerste jaar staat tijdens het tutorgesprek met name de ontwikkeling van de persoonlijke visie centraal; in het tweede jaar de groei in het creatief ondernemerschap. De tutor is onderdeel van het kernteam en is aanwezig bij tussentijdse voortgangsgesprekken met de student. In de tutorles (aan het einde van de onderwijsdagen van elk blok) reflecteren studenten groepsgewijs en onder begeleiding van de tutor op de inzichten van het blok. Aan de hand van de eerdergenoemde driehoek van creative producing bespreken studenten aannames, verwerken ze de input van het blok en bespreken ze de relevantie en actualiteitswaarde voor hun eigen praktijk. Ook werken studenten in de tutorles, met behulp van de feedback vanuit de groep en input van de tutor, aan hun onderzoek ten behoeve van de eindopdracht van het betreffende semester.

De coach begeleidt studenten op de professionele leervraag, de formulering van de 'why', het ontwikkelen van het ondernemersplan en het projectplan. Studenten worden gekoppeld aan een coach op basis van de discipline waarin zij werkzaam (willen) zijn, een thema dat centraal gesteld wordt en/of de professionele leervraag. Studenten en coach zijn voor de duur van een jaar aan elkaar gekoppeld. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het inplannen van hun coaching gesprek. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de coaches gezamenlijk praktische regels voor de coaching hebben gedefinieerd.

Studenten en alumni zijn, zo bleek tijdens de visitatie, zeer positief over hun coach en de match die de opleiding daarin tot stand heeft gebracht. Opgemerkt is dat het, indien nodig, altijd mogelijk is om van coach te wisselen.

De opleiding kent een eigen opleidingscommissie. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat binnen de opleidingscommissie een breed scala aan thema's aan bod komt, die niet altijd gericht zijn op de inhoud van de opleiding. De opleidingscommissie bespreekt samen met de academierraad de onderwijs- en examenregeling van de opleiding. De opleidingscommissie overlegt jaarlijks met de artistiek leider over de resultaten van de uitgevoerde evaluaties. De opleidingscommissie is door de opleiding betrokken in de ontwikkeling van de nieuwe competenties.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de inhoud en het niveau van het programma waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde leerresultaten (de competenties). Zoals bij standaard 1 aangegeven, werkt de opleiding met ingang van studiejaar 2023 – 2024 met nieuwe competenties. Deze relatie tussen de nieuwe competenties en de theoretische leerlijnen en daarbij behorende vakken is nog niet inzichtelijk gemaakt. Hoewel de commissie ervaren heeft dat de competenties doorleefd worden in de opleiding, nodigt zij de opleiding uit de relatie tussen de nieuwe competenties en de programmaonderdelen meer

expliciet te maken. Nu lijken de thema's van de semesters en de eindproducten die studenten daarin ontwikkelen, leidend te zijn. Met het doorvertalen van de competenties naar de vakken (en ook de toetsing, zie standaard 3), worden de competenties en de ontwikkeling van studenten daarin meer centraal gesteld.

De commissie heeft waardering voor de zorgvuldige opzet van het programma. De semesters en leerlijnen bieden een samenhangend geheel. Ook de vormgeving van het programma, met vijf aaneengesloten lesdagen per blok, is volgens de commissie, waardevol en effectief. Studenten kunnen dit goed combineren met hun werkpraktijk en privéleven en hebben de tijd om de stof te laten rijpen/internaliseren.

De commissie stelt vast dat de opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen. De opleiding heeft een zorgvuldige toelatingsprocedure ingericht. De gevoerde gesprekken met studenten en alumni hebben duidelijk gemaakt dat de opleiding er met de toelatingsprocedure in slaagt elk jaar een interdisciplinaire, complementaire en compatibele studentengroep te realiseren.

De commissie heeft tijdens de visitatie een hecht team ontmoet, waarin een continu gesprek gevoerd wordt over de verdere ontwikkeling van de opleiding. De docenten en coaches zijn zeer betrokken bij hun studenten; dit wordt door studenten met wie de commissie gesproken heeft ook zo ervaren. De opleiding beschikt over voldoende docenten en coaches voor het verzorgen van het onderwijs. Er is voldoende expertise beschikbaar op de verschillende kennisgebieden van de opleiding en docenten zijn zelf actief in de beroepspraktijk waartoe zij opleiden. De commissie vindt het zeer positief dat de diversiteit van de studentengroep weerspiegeld wordt in de diversiteit van het team. De commissie deelt de opvatting van

de opleiding zelf dat de diversiteit in de staf vergroot kan worden.

De commissie heeft tijdens de gesprekken ervaren dat de opleiding zich zeer open en responsief naar studenten en haar omgeving opstelt. Naar aanleiding van evaluaties en discussies worden elementen van het programma aangepast, wordt de vermeende betekenis van begrippen ter discussie gesteld en wordt het narratief van de opleiding aangescherpt. Studenten en alumni hebben daarbij opgemerkt zich zeer gehoord te voelen. Hoewel de commissie dit heel positief vindt, is zij van mening dat de opleiding ook haar eigen visie en mening mag formuleren en daarachter kan staan. Er zit volgens de commissie namelijk ook een grens aan het accommoderen. Dit kan in het uiterste geval bijvoorbeeld risico's met zich meebrengen op het gebied van de kwaliteit van de reflectie, het gebruik van bronnen en zelfs sociale veiligheid.

De bescheidenheid die getoond wordt is, volgens de commissie, niet altijd nodig. Het kan bijvoorbeeld helpend zijn om te definiëren waar de opleiding divers en inclusief in wil zijn. Dit kan leiden tot focus in de gemeenschappen die bij de opleiding betrokken worden.

De opleiding denkt zorgvuldig na over de docenten, coaches en studenten die aangetrokken worden. Hierdoor ontstaat een goede synthese van mensen die samen de opleiding vormgeven en die daar ook continu samen op reflecteren. Studenten worden voortdurend uitgedaagd kritisch te zijn, theorieën en praktijken te bevragen en tegelijkertijd hun eigen praktijk verder te ontwikkelen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. Het toets- en beoordelingsbeleid van de Academie voor Theater en Dans en de toetsvisie van de opleiding zijn hierin leidend. De opleiding kiest voor ipsatief toetsen, waarmee toetsing zoveel mogelijk ontwikkelingsgericht wordt ingezet. De toetsing krijgt vorm in een summatieve integrale beoordeling aan het einde van het semester. Met ingang van studiejaar 2023 – 2024 vindt deze summatieve beoordeling plaats aan het einde van het studiejaar; halverwege het jaar vindt een formatieve integrale beoordeling plaats. Middels het meer-ogen principe, het gebruik van vooraf (en onafhankelijk van elkaar) ingevulde beoordelingsformulieren, zelfbeoordeling door de student en steekproefsgewijze controle door de examencommissie bewaakt de opleiding de validiteit, betrouwbaarheid en intersubjectiviteit van de toetsing. De examencommissie geeft op adequate wijze vorm aan haar taak om de kwaliteit van toetsen te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau van de opleiding. De examencommissie mag zich hierin volgens de commissie echter meer proactief opstellen.

Bevindingen

Het toets- en beoordelingsbeleid van de Academie voor Theater en Dans is leidend voor de toetsing in de opleiding. Dit betekent dat een integraal toets- en beoordelingsbeleid centraal staat. Daarbij nemen de ontwikkeling van een persoonlijke visie en de uitwerking van ambities door studenten (beide aan de hand van het opleidingsprofiel) een belangrijke plek in. De opleiding gebruikt ipsatief toetsen om hier vorm aan te geven. Ipsatief toetsen heeft als doel voor iedere student gedurende de opleiding de hoogst haalbare ontwikkeling te bereiken. De ontwikkeling van studenten wordt daarbij afgezet tegen het opleidingsprofiel en de competenties waartoe opgeleid wordt.

Kenmerk van het ipsatieve toetsbeleid van de opleiding is het individu als referentiepunt. Hiermee verschuift, volgens de opleiding, de focus van 'beoordeling van leren' naar 'beoordeling voor leren'. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van formatieve beoordelingen. Deze formatieve beoordelingen geven studenten de kans om progressie en verandering te laten zien door herhalende, vergelijkbare activiteiten te doen en daarin (groeierende) kennis en vaardigheden te tonen. De (ipsatieve) feedback geeft studenten informatie over welke ontwikkeling tot stand is gebracht en waar er nog te weinig ontwikkeling zichtbaar is.

Ipsatief toetsen is ook cumulatief: studenten laten op verschillende momenten zien hoe zij zich ontwikkelen op de competenties.

Elk semester wordt afgerond met een eindopdracht. Deze opdrachten bouwen inhoudelijk op elkaar voort; ze vormen volgens de opleiding een doorlopende leerlijn. Het eerste semester wordt afgerond met het positioneringsdocument. Hierin beschrijven studenten welke positie zij als producent innemen in het kunstenveld ten opzichte van anderen met een gelijksoortige missie en ten opzichte van het kunstenveld in de breedte. Het tweede semester wordt afgerond met het persoonlijk visiestuk. Dit omvat de persoonlijke visie op het eigen producerschap in zowel de context van de kunsten, als in een maatschappelijk en sociale context. Studenten benoemen hierin ook op welk gebied ze impact maken en waarom. Daarnaast omvat het een aanscherping van de positionering.

Het derde semester wordt afgerond met het ondernemingsplan. Hierin werken studenten de beoogde waardegedreven organisatievorm van de onderneming uit en benoemen ze de belangrijkste bedrijfskundige en juridische aspecten en het beleid. Het visiestuk uit het vorige semester wordt hierin aangescherpt. Het vierde semester wordt afgerond met het projectplan. Hierin werken

studenten één project volledig uit ten aanzien van inhoud, context, financiering en beoogde gemeenschap/doelgroep. In dit projectplan komen alle eindopdrachten uit de vorige semesters samen: positionering, visie, en organisatievorm zijn verdiept en aangescherpt en liggen ten grondslag aan dit uitgewerkte kunstproject.

Aan het einde van elk semester vindt een integrale beoordeling plaats. Hierbij komen de artistiek leider, tutor, coaches en docenten van de leerlijnen samen met de student gezamenlijk tot een intersubjectieve beoordeling van de algehele ontwikkeling van de student tijdens het semester. De integrale beoordeling is een evaluatie van de eindopdracht en de andere prestaties van de student tijdens het semester. De integrale beoordeling is gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van de student in het licht van de competenties van de opleiding en de eigen gestelde doelen en op het monitoren en bespreken van de individuele ontwikkeling van de student.

Ter voorbereiding op de integrale beoordeling schrijven alle betrokken docenten en de student zelf een beoordeling over de eindopdracht. De beoordelingen worden verzameld door de artistiek leider en vooraf gedeeld met alle betrokkenen. Tijdens de integrale beoordeling is de student mede-eigenaar van het gesprek en krijgt na voorzitter als eerste het woord. De beoordelingsvergadering beslist of de integrale ontwikkeling voldoende is en of de studenten het semester heeft gehaald. Studenten krijgen daarbij feedforward.

Met ingang van studiejaar 2023 – 2024 vindt de integrale beoordeling aan het einde van het studiejaar plaats, waarbij studenten 30 EC toegekend kunnen krijgen. Na het eerste en derde semester vindt een voortgangsgesprek plaats. Dit gesprek heeft dezelfde vorm als de integrale beoordeling; studenten krijgen feedback en feedforward en geen studiepunten toegekend. Van de integrale beoordelingen en de voortgangsgesprekken wordt een verslag gemaakt.

Om de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing te borgen, zet de opleiding bij de integrale beoordeling (en vanaf huidig studiejaar de voortgangsgesprekken) meerdere ogen in. Ook wordt gebruik gemaakt van een beoordelingsformulier dat betrokkenen van tevoren en onafhankelijk van elkaar invullen.

Studenten worden via de studiegids, digitale leeromgeving en hun docenten geïnformeerd over de toetsing en beoordeling.

Studenten en alumni met wie de commissie gesproken heeft, waarderen de manier van toetsing in de opleiding. Ze krijgen middels de integrale beoordelingen vanuit verschillende perspectieven continu feedback op hun ontwikkeling. Ze kunnen dit verbinden aan de lessen en gesprekken met hun docenten en coaches waardoor ze houvast krijgen in hun eigen onderwerpen en ontwikkeling.

De opleiding valt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Academie voor Theater en Dans. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding. De examencommissie bestaat uit zeven leden, waaronder kerndocenten of stafmedewerkers van de opleidingen en een extern lid. De examencommissie heeft een adviserende, controlerende en signalerende functie. Leden van de examencommissie wonen in duo's regelmatig steekproefsgevijs beoordelingsvergaderingen bij. Hiervan wordt een verslag gemaakt met eventuele aanbevelingen ter verbetering. De examencommissie voert ook periodiek dossierschouws uit. Daarbij kijkt de examencommissie naar de samenstelling van het dossier, de systematiek van toetsen en beoordelen, de inhoud van de beoordelingen en het afstudeerniveau dat uit de ontwikkeling van de studenten blijkt. De examencommissie organiseert jaarlijks een peerreview voor docenten van de academie waarin ze zich verder kunnen bekwamen in het integraal beoordelen en daarin van elkaar kunnen leren.

De commissie heeft tijdens de visitatie met vertegenwoordigers van de examencommissie, die ook functioneert als toetscommissie, gesproken. Daarbij is bevestigd dat de examencommissie van de steekproeven van het bijwonen van beoordelingsvergaderingen en dossierschouws verslagen maakt waarin indien nodig ook adviezen aan de artistiek leider of directeur worden opgenomen. Deze adviezen worden ook in het jaarverslag opgenomen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten c.q. competenties hanteert. De toetsing is gebaseerd op de ipsatieve visie op toetsen van de opleiding en het toets- en beoordelingsbeleid de academie. De toetsing heeft een ontwikkelingsgericht karakter. De commissie waardeert de keuze van de opleiding om de summatieve integrale beoordeling aan het einde van het jaar te laten plaatsvinden en halverwege gebruik te maken van een formatief voortgangsgesprek. Daarmee wordt recht gedaan aan het ontwikkelingsgerichte karakter van de opleiding en de toetsing.

De opleiding kent voldoende waarborgen voor een valide en betrouwbare toetsing en een zo groot mogelijke objectiviteit (intersubjectiviteit), passend bij de formatieve en summatieve toetsing in kunstonderwijs. Daartoe wordt bij de summatieve toetsing gebruikt gemaakt van het meer-ogen principe.

De toetsvormen zijn passend bij de opzet van de semesters. De commissie heeft enkele toetsproducten bestudeerd en constateert dat de kwaliteit daarvan voldoende is. Het is de commissie in de bestudeerde dossiers opgevallen dat de kwaliteit van documenten die studenten aanleveren voor de toelatingsprocedure zeer verschillend is. De commissie nodigt de opleiding uit de onderzoeken hoe de competenties een rol kunnen spelen in de toelatingsprocedure. Dit kan bijdragen aan de vergelijkbaarheid van de documenten die studenten aanleveren en kan als een soort van één meting fungeren bij de start van de opleiding.

De commissie is van mening dat ook in de toetsing de relatie met de nieuwe competenties meer expliciet kan worden gemaakt. Zij raadt de opleiding dan ook aan dit op te pakken.

De examencommissie borgt dat de leeruitkomsten c.q. competenties door individuele studenten worden gerealiseerd. De examencommissie bezoekt daartoe onder andere steekproefsgewijs beoordelingsvergaderingen en screent periodiek dossiers. De commissie is van mening dat de examencommissie de bevoegdheid heeft om een meer proactieve rol in te nemen in het onder de aandacht brengen van haar adviezen. Ook is de commissie van mening dat de onderwerpen van deze adviezen breder kunnen zijn dan die geformuleerd op basis van de bijwoningen en steekproeven.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten realiseert en daarmee **voldoet** aan deze standaard. Dit wordt vastgesteld in de laatste eindopdracht, het projectplan. In het projectplan komen alle voorgaande opdrachten samen. Het projectplan wordt beoordeeld middels de integrale beoordeling die ook bij de andere eindproducten wordt toegepast. De commissie heeft vijftien dossiers bestudeerd en stelt vast dat deze een adequaat niveau laten zien dat past bij een masteropleiding Creative Producing. De commissie heeft in alle dossiers een duidelijke groei kunnen zien van de eerste opdracht naar de laatste opdracht, waarin de complexiteit en zelfstandigheid van het gewenste masterniveau zichtbaar is. In de bestudeerde dossiers worden de gebruikte begrippen en bronnen echter niet altijd geëxpliciteerd. Op basis van de bestudeerde documenten en de gevoerde gesprekken, stelt de commissie vast dat de opleiding erin slaagt studenten op te leiden die zich weten te positioneren als creative producer in de brede beroepspraktijk en daarin structurele samenwerkingsverbanden aan gaan en gemeenschappen weten te bereiken of creëren.

Bevindingen

De opleiding wordt afgerond met de laatste eindopdracht, het projectplan. Hierin komen, volgens de opleiding, alle opdrachten van de vier semesters samen. Met het projectplan worden alle competenties getoetst. Studenten laten in het projectplan zien dat zij de methode creative producing hebben gehanteerd. Dit betekent dat de persoonlijke visie, het waardegedreven organisatie-model en de driehoek gemeenschap, financiën en kunst zichtbaar dienen te zijn in het projectplan. Het projectplan dient bovendien realistisch te zijn en uitgevoerd te kunnen worden (in de laatste maanden van de opleiding of daarna).

De beoordeling van het projectplan vindt, net als de andere eindproducten, plaats in de vorm van een integrale beoordeling (zie standaard 3).

De opleiding ziet het projectplan als het formele eindpunt van de opleiding en als momentopname in de ontwikkeling van studenten. Met het projectplan wordt de opleiding formeel afgerond. Daarnaast levert het afstuderen, volgens de opleiding, een nieuwe of andere artistieke praktijk op en daarmee een ander en breder perspectief op het werkveld en op de mogelijkheden van de student daarbinnen. Het afstuderen is, volgens de opleiding, een verankering van de methode creative producing: de gerealiseerde leerresultaten als

het kader of de context van waaruit de afgestudeerde zich zelfstandig en autonoom verder kan ontwikkelen.

De opleiding merkt in de zelfevaluatie op dat het werken volgens de methode creative producing duurzame praktijken oplevert en dat een aantal studenten daarin al voorzichtig succesvol is. Het zal volgens de opleiding echter ook nog een aantal jaren duren voordat deze combinatie van artistiek en sociaal ondernemen een gangbare praktijk is in het werkveld.

De opleiding onderhoudt intensief contact met haar alumni en alumni houden ook contact onderling. Alumni worden ingezet als gastdocenten, als outside eye en zijn betrokken bij de toelatingsprocedure. De opleiding stelt de lezingen van de keynotespeakers ook open voor alumni (en werkveld).

Alumni met wie de commissie gesproken heeft, voelen zich betrokken bij de opleiding en bij hun eigen jaargroep. Alumni hebben opgemerkt dat de opleiding hen de tools en netwerken heeft gegeven om zich te kunnen blijven ontwikkelen en verdiepen om zo vanuit hun eigen visie hun eigen praktijk vorm te geven. Alumni ervaren dat ze nu veel meer in staat zijn om de randvoorwaarden voor hun eigen praktijk te creëren. Ook ervaren

alumni dat hun eigen visie en waarden een belangrijke maatstaf zijn geworden in het vinden van samenwerkingspartners met dezelfde waarden.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de opleiding een degelijk afstudeerproces heeft ingericht, waarbij het projectplan het afrondende onderdeel van de opleiding is. De beoordeling vindt plaats middels de integrale beoordeling die ook bij de andere onderdelen wordt toegepast (zie standaard 3.)

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de commissie dossiers van vijftien studenten bestudeerd. Op basis van deze dossiers en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het masterniveau gerealiseerd wordt. De bestudeerde dossiers omvatten alle eindwerken van de studenten en hun toelatingsportfolio. De commissie heeft daarin bij alle dossiers een duidelijke groei kunnen zien van de

eerste opdracht naar de laatste opdracht, waarin de complexiteit en zelfstandigheid van het gewenste masterniveau zichtbaar is.

Het is de commissie opgevallen dat in de bestudeerde dossiers de gebruikte begrippen en bronnen niet altijd geëxpliciteerd worden en er relatief weinig aandacht is voor een verkenning van wat er al is op het onderwerp. Op die twee punten ziet de commissie nog ruimte voor ontwikkeling.

De bestudeerde dossiers en de gesprekken met studenten en alumni laten zien dat afgestudeerden daadwerkelijk in staat zijn duurzame samenwerkingsverbanden te creëren. Alumni zijn zelfbewust en werken zelfstandig en autonoom aan de realisatie van hun visie en beroepspraktijk.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Commissie

Raoul van Aalst

Raoul is onafhankelijk organisatieadviseur en cultuur- en organisatiefilosoof. Hij studeerde bedrijfskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds zijn studententijd is hij betrokken bij onderwijskwaliteit, als studentenvertegenwoordiger en later ook als parttime universitair docent. Raoul heeft uitgebreide ervaring met het voorzitten van accreditatiepanels.

Pascale de Grootte

Pascale is algemeen directeur van Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. Zij is onderzoeker in verschillende domeinen binnen kunst en cultuur. Ze spreekt met regelmaat op internationale congressen en symposia over institutioneel management, quality assurance, kunsteducatie en artistic research.

Katayoun Arian

Katayoun is curator, schrijver en onderzoeker. Zij houdt zich bezig met historiografie en met interdisciplinaire en verbindingen en samenwerkingen tussen kunst en maatschappij vanuit artistiek, sociopolitiek en cultureel perspectief. Ze geeft lezingen en workshops en publiceert ook (experimentele) onderzoeksartikelen.

Nadine Serhalawan

Nadine studeert B Muziek aan het Koninklijk Conservatorium, afdeling Jazz. Ook studeert ze BSc Wiskunde aan de Universiteit Leiden

De commissie werd bijgestaan door drs. Titia Busing, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Donderdag 21 september 2023

11.45 – 12.00 uur	Ontvangst van het panel
12.00 – 13.00 uur	Besloten voorbereiding van het panel met lunch
13.00 - 13.30 uur	Introductie opleiding
13.30 - 15.00 uur	Korte presentaties van drie alumni en een zittende student.
15.00 - 15.15 uur	Pauze
15.15 - 16.15 uur	Rondetafelgesprek met bovenstaande alumni, studenten en werkveldvertegenwoordigers.
16.15 - 16.45 uur	Vervolggesprek met de studenten die deze middag aanwezig zijn.

Vrijdag 22 september 2023

9.30 - 10.00 uur	Ontvangst en besloten voorbereiding panel
10.00 - 11.00 uur	Reflectie met het panel op de vorige dag gericht op de verdere ontwikkeling en doelen van de opleiding en de vertaling daarvan naar het curriculum.
11.00 -11.15 uur	Pauze
11.15 -12.15 uur	Rondetafelgesprek inzake vragen vanuit het panel over onderwijsleeromgeving, curriculum, faciliteiten en toetsen en beoordelen (standaard 2 en 3).
12.15 - 13.15 uur	Lunch
13.15 - 13.35 uur	Rondleiding
13.35 - 14.30 uur	Werk sessie, in een werkvorm die op de master wordt toegepast tijdens peerlearning sessies. Over de vragen vanuit de opleiding zoals geformuleerd in de vier standaarden van de kritische zelfevaluatie
14.30 - 14.45 uur	Pauze
14.45 - 15.30 uur	Examencommissie en Medezeggenschap
15.30 - 17.00 uur	Besloten vergadering panel
17.00 - 17.15 uur	Eventuele nog prangende vragen aan artistiek leider/staf
17.15 - 17.30 uur	Vorbereiding terugkoppeling panel
17.30 uur	Terugkoppeling panel en borrel

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Beleidsplan ATD 2019-2024
- Overlegstructuur samengevat
- Organogram ATD
- Handleiding Medezeggenschap 2021
- Inclusie en Diversiteit-activiteiten platform 2025
- Programmaevaluatie MA Creative Producing 2022
- NSE-Factsheets 2023 MA Creative Producing
- KUO Monitor MA Creative Producing
- Opleidingsontwikkelgesprek MCP 21 februari 2023
- Kwaliteitsplan ATD 2019 2024
- Jaarverslag 2021-2022 Examencommissie
- Verslag beoordelingsvergadering MA CP 2022
- Visuals integraal beoordelen MA CP 2023
- Protocol Integraal beoordelen
- OER MA 2023
- DAS CREATIVE PRODUCING studiegids 23-24
- Vakbeschrijvingen
- Dossiers van 15 afgestudeerden